

KARTA CHARAKTERYSTYKI

podstawa: Rozporządzenie Komisji UE nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 ws REACH)

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji: 11.10.2017

TERPENTYNA BALSAMICZNA

SEKCJA 1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI / MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu

Nazwa: TERPENTYNA BALSAMICZNA

Numer CAS: 8006-64-2

Numer WE: 232-350-7

Numer indeksowy: 650-002-00-6

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zastosowania zidentyfikowane: Rozpuszczalnik do wosków, żywic, farb, lakierów, pokostów / olejów.

Zastosowania odradzane: brak danych

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Producent: VOKE Sp. z o. o.

Adres: ul. Krucza 14, 96-512 Młodzieszyn

Telefon/Fax: 046 861-67-41

e-mail: voke@voke.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego:

112 (całodobowo), informacja toksykologiczna w Polsce: 042 631-47-24 (w godz. 7-15)

SEKCJA 2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1272/2008 r. z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania (CLP)

Zagrożenie ogólnie:

Zagrożenie zdrowia:

Toksyczność ostra - droga pokarmowa , kat.4, H302;

Toksyczność ostra - skóra, kat.4, H312;

Toksyczność ostra - droga oddechowa, kat.4, H332;

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

Zagrożenie spowodowane aspiracją, kat.1, H304;
Działanie drażniące na skórę, kat.2, H315;
Działanie uczulające na skórę, kat.1, H317;
Działanie drażniące na oczy, kat.2, H319;
Własności niebezpieczne:
Produkt ciekły, łatwopalny, kat.3, H226;
Zagrożenie środowiska:
Stwarzające zagrożenie dla środowiska wodnego, kat. Przewlekła, kat.2; H411;

2.2. Elementy oznakowania

Piktogramy:

Hasło ostrzegawcze: **Niebezpieczeństwo**

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

- H226 Łatwopalna ciecz i pary.
- H302 Działa szkodliwie po połknięciu.
- H304 Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią .
- H312 Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą .
- H315 Działa drażniąco na skórę .
- H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry.
- H319 Działa drażniąco na oczy.
- H332 Działa szkodliwie w następstwie wdychania.
- H411 Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki.

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

- P210 Przechowywać z dala od źródeł ciepła/iskżenia/otwartego ognia/gorących powierzchni. Palenie wzbronione
- P260 Nie wdychać pyłu/dymu/gazu/mgły/par/rozpylonej cieczy.
- P280 Stosować rękawice ochronne/odzież ochronną /ochronę oczu/ochronę twarzy.
- P301+310 W PRZYPADKU POŁKNIĘCIA: Natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub z lekarzem.
- P302+352 W PRZYPADKU KONTAKTU ZE SKÓRĄ : Umyć dużą ilością wody z mydłem.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

P501.1 Zawartość /pojemnik usuwać zgodnie z krajowymi przepisami.

SEKCJA 3. SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1. Substancje

Nazwa chemiczna	Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy
TERPENTYNA	8006-64-2	232-350-7	650-002-00-6

SEKCJA 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Kontakt z oczami:

Przemyć oczy dużą ilością wody przez około 15 minut przy szeroko odchylonej powiece. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko mechanicznego uszkodzenia rogówki. Jeżeli wystąpi podrażnienie skonsultować się z lekarzem okulistą .

Kontakt ze skórą:

Zdjąć zanieczyszczone ubranie, zmyć skórę dużą ilością wody, najlepiej bieżącej. Jeżeli wystąpi podrażnienie skonsultować się z lekarzem.

Wdychanie:

Wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia, zapewnić dostęp świeżego powietrza. Jeżeli trudności w oddychaniu utrzymują się zapewnić pomoc medyczną .

Połknięcie:

Wyplukać usta wodą, podać poszkodowanemu niewielką ilość wody do picia. Nie wywoływać wymiotów (niebezpieczeństwo aspiracji do płuc). Natychmiast wezwać lekarza.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Opary substancji są drażniące dla oczu, skóry i układu oddechowego. W przypadku połknięcia i przedostania się do płuc - ryzyko chemicznego zapalenia płuc. W przypadku wdychania opary mogą wywołać efekt narkotyczny. Może oddziaływać na ośrodkowy układ nerwowy, pęcherz i nerki powodując podrażnienie, niewydolność nerek. Narażenie na wysokie stężenia może powodować tachykardię (przyspieszenie akcji serca), utratę przytomności, zatrzymanie oddechu, śmierć.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

Powtarzalny lub przedłużony kontakt może powodować uczulenie i odtłuszczenie skóry

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Brak innych zaleceń niż podane w punkcie 4.1.

SEKCJA 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze: dwutlenek węgla, piany i proszki gaśnicze, rozproszone prądy wody.

Nieodpowiednie środki gaśnicze: nie stosować wody w pełnym strumieniu

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

Substancja palna, może tworzyć mieszaniny wybuchowe z powietrzem. Produkty spalania mogą zawierać tlenek i dwutlenek węgla.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Nie przebywać w strefie zagrożenia bez specjalnej odzieży ochronnej do chemikaliów i niezależnego aparatu do oddychania.

Zbiorniki z substancją chłodzić strumieniem wody - istnieje niebezpieczeństwo wybuchu. Wypływającą z pojemników niepalącą się jeszcze substancję przykryć pianą.

SEKCJA 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Unikać zanieczyszczenia substancją . Unikać wdychania par. Zapewnić dobrą wentylację w pomieszczeniach zamkniętych. Stosować odzież i sprzęt ochrony indywidualnej.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Nie dopuścić do przedostania się substancji i popłuczyn do ścieków, wód gruntowych i powierzchniowych.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Usunąć źródła zapłonu, zabezpieczyć studzienki ściekowe; o ile to możliwe, zlikwidować nieszczelności. Substancję zebrać za pomocą środków absorbujących do szczelnych i oznakowanych opakowań , przekazać do likwidacji. Oczyszczyć zanieczyszczone powierzchnie przy pomocy roztworów detergentów i spłukać obficie wodą.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Środki ochrony indywidualnej - patrz punkt 8.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

Postępowanie z odpadami - patrz punkt 13.

SEKCJA 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

Podczas stosowania nie jeść, nie pić, nie palić, usunąć wszystkie źródła zapłonu, pracować w dobrze wentylowanym pomieszczeniu, zastosować specjalne środki ostrożności zapobiegające powstawaniu wyładowań elektrostatycznych. Unikać kontaktu z substancją, unikać wdychania par, przestrzegać zasad higieny osobistej, stosować odzież i sprzęt ochronny. Nie opróżniać do kanalizacji. Pracować w dobrze wentylowanym pomieszczeniu.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Substancję przechowywać w szczelnie zamkniętych opakowaniach, z dala od źródeł zapłonu i ciepła, w suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu. Chronić przed bezpośrednim działaniem promieniowania słonecznego. Nie magazynować z substancjami łatwopalnymi i stwarzającymi zagrożenie.

7.3. Szczególne zastosowania końcowe

Brak.

SEKCJA 8. KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Parametry kontroli narażenia (NDS, NDSCh, NDSP):

NDS: 112 mg/m³

NDSCh: 300 mg/m³

Wg Rozporządzenia MPiPS z dnia 29 listopada 2002r. Dz. U. Nr 217, poz. 1833 ze zmianami.

Zalecenia dotyczące procedury monitoringu zawartości składników niebezpiecznych w powietrzu – metodyka pomiarów: - rozporządzenie MZ z dnia 20.04.2005r. (Dz. U. Nr. 73 poz. 645)

8.2. Kontrola narażenia

Stosowane środki ochrony osobistej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Ministra Gospodarki Z dnia 21 grudnia 2005r (Dz. U. nr 259, poz.2173).

Środki ochrony indywidualnej:

Należy właściwie dobrać odzież ochronną do miejsca pracy, zależnie od stężenia i ilości substancji. Odporność odzieży ochronnej na chemikalia powinna być stwierdzona przez odpowiedniego dostawcę.

Ochrona dróg oddechowych:

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

Zalecana gdy tworzą się pary - maska przeciwgazowa.

Ochrona oczu:

Zalecana - szczelne okulary ochronne.

Ochrona rąk:

Zalecana - rękawice ochronne odporne chemicznie.

Ochrona ciała:

Zalecana - ubranie ochronne, buty odporne chemicznie.

Środki ochronne i higieny:

Zmienić zanieczyszczone ubranie. Stosować krem barierowo-ochronny do skóry. Wymyć ręce i twarz po pracy z tą substancją.

Pracodawca jest zobowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

SEKCJA 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd	: Ciecz bezbarwna
Zapach	: Balsamiczny
Próg wyczuwalności zapachu	: 100 ppm
pH	: brak danych
Temperatura topnienia	: - 60 °C
Temperatura wrzenia	: 151-173 °C
Temperatura samozapłonu	: 253,3 °C
Temperatura zapłonu	: 34 °C
Granice wybuchowości	: 0,8 % - 6 % obj.
Ciśnienie pary	: 5,93 hPa (20°C)
Gęstość	: 0,858 - 0,870 g/m ³
Ciężar nasypowy	: nie dotyczy
Rozpuszczalność w wodzie	: nierozpuszczalna
Rozpuszczalność w rozpuszczalnikach organicznych	: brak danych

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

SEKCJA 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność

W warunkach składowania i obchodzenia się zgodnie z przeznaczeniem - brak reaktywności.

10.2. Stabilność chemiczna

Podczas długiego przechowywania ulega polimeryzacji i utlenieniu. Poniżej temperatury wrzenia nie następuje rozkład termiczny. Pod wpływem ozonu następuje degradacja.

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Może reagować gwałtownie z utleniaczami, chlorkami, chloranami, bezwodnikiem chromowym, chlorem cyny, heksachloromelaminą, trichloromelaminą.

10.4. Warunki, których należy unikać

Źródła zapłonu, wysoka temperatura

10.5. Materiały niezgodne

Utleniacze, chlorany, bezwodniki kwasowe.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Tlenki węgla (CO_x).

SEKCJA 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Toksyczność ostra:

LD50 (doustnie, szczur): 3700 - >5000 mg/kg

LC50 (inhalacja, szczur): 13,7 mg/l/4h

LD50 (skórnice, królik): >2000 - >5000 mg/kg

LD50 (doustnie człowiek): 150 ml

TCL0 (inhalacja człowiek): 175 mg/kg

Działanie żrące/drażniące na skórę:

działa drażniąco na skórę.

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy:

działa drażniąco na oczy.

Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę:

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

działa uczulająco na skórę.

Mutagenność:

substancja niesklasyfikowana jako mutagenna.

Rakotwórczość:

brak dostępnych danych.

Szkodliwe działanie na rozrodczość:

brak dostępnych danych.

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe:

brak dostępnych danych.

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzalne:

brak dostępnych danych.

Zagrożenie spowodowane aspiracją:

brak dostępnych danych.

SEKCJA 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność

Ekotoksyczność:

LC50: 29 mg/l (ryby)

EC50/LC50: 8,8 mg/l (bezkęgowce)

EC50/LC50: 17,1 mg/l/ (algi)

Produkt niebezpieczny dla środowiska, działa toksycznie na organizmy wodne, może powodować długo utrzymujące się zmiany w środowisku wodnym.

Nie dopuścić do przedostania się substancji do wód gruntowych powierzchniowych, gleby i ścieków.

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Substancja łatwo biodegradowalna w wodzie.

12.3. Zdolność do bioakumulacji

Log Kow: 4,49.

BCF: 987,6 L/kgwwt

12.4. Mobilność w glebie

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

Koc: 2547 (20 °C)

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Substancja nie spełnia kryteriów PBT lub vPvB.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Nie są znane.

SEKCJA 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Niszczenie i neutralizacja:

Terpentynę należy niszczyć przez spalanie, w specjalnych urządzeniach do utylizacji i zgodnie z przepisami odnośnie Utylizacji.

Postępowanie z odpadem:

Nie usuwać do kanalizacji. Nie składować na wysypiskach komunalnych. Rozważyć możliwość wykorzystania. Odzysk lub unieszkodliwienie odpadowego produktu przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Opakowania:

Opróżnione opakowania jednorazowego użytku przekazać do upoważnionego odbiorcy odpadów.

Opakowania wielokrotnego użytku, jeśli to konieczne po uprzednim oczyszczeniu, mógł być powtórnie stosowane.

Klasyfikacja odpadów:

- Substancja:

odpowiednia do miejsca wytworzenia na podstawie kryteriów zawartych w obowiązujących przepisach.

- Opakowania:

15 01 02 – opakowania z tworzyw sztucznych,

15 01 04 – opakowania z metalu.

Ustawa z dnia 27.04.2001r. o odpadach (Dz. U. nr 62, poz. 628 wraz z późniejszymi zmianami).

Ustawa z dnia 11.05.2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. nr 63, poz. 638 wraz z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra środowiska z dnia 27.09.2001r w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. nr 112, poz. 1206).

SEKCJA 14. INFORMACJE DOTYCZACE TRANSPORTU

14.1. Numer UN (numer ONZ)

UN 1299

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa

TERPENTYNA

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

14.3. Numer zagrożenia	30
14.4. Klasa RID/ADR	3
14.5. Grupa pakowania	III
14.6. Nalepki	3

Ustawa z dnia 28.10.2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199, poz. 1671 tekst jednolity)

Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych ADR

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 14.03.2000r (Dz. U. nr 26 poz. 313) w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy ręcznych pracach transportowych.

SEKCJA 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji i mieszaniny

- Rozporządzenie (WE) z dnia 18.12.2006r nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie REACH.
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr. 217 poz. 1833) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02.09.2003 w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. Nr. 171, poz 1666) z późniejszymi zmianami.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.
- Rozporządzenie Komisji (UE) Nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1970/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 roku o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz. U. Nr. 63 Poz. 322).
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 790/2009 z dnia 10 sierpnia 2009 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin.

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Substancja zarejestrowana wstępnie z okresem przejściowym.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Data wydania: 20.08.2013

Data aktualizacji:

TERPENTYNA BALSAMICZNA

SEKCJA 16. INNE INFORMACJE

Określenia zagrożenia (R):

- R10 Produkt łatwo palny
- R20/21/22 Działa szkodliwie przez drogi oddechowe, w kontakcie ze skórą i po połknięciu
- R65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia
- R36/38 Działa drażniąco na oczy i skórę
- R43 Może powodować uczulenie w kontakcie ze skórą
- R51/53 Działa toksycznie na organizmy wodne; może powodować długo utrzymujące się niekorzystne zmiany w środowisku wodnym
- R65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia (H):

- H226 Łatwopalna ciecz i pary
- H302 Działa szkodliwie po połknięciu
- H304 Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią
- H312 Działa szkodliwie w kontakcie ze skórą
- H315 Działa drażniąco na skórę
- H317 Może powodować reakcję alergiczną skóry
- H319 Działa drażniąco na oczy
- H332 Działa szkodliwie w następstwie wdychania
- H411 Działa toksycznie na organizmy wodne, powodując długotrwałe skutki

Informacja dla czytelnika:

Użytkownik ponosi odpowiedzialność za podjęcie wszelkich kroków mających na celu spełnienie wymogów prawa krajowego. Informacje zawarte w powyższej karcie stanowią opis wymogów bezpieczeństwa użytkowania produktu. Użytkownik ponosi całkowitą odpowiedzialność za określenie przydatności produktu do konkretnych celów. Zawarte w niniejszej karcie dane nie stanowią oceny bezpieczeństwa miejsca pracy użytkownika. Karta charakterystyki nie może być traktowana jako gwarancja właściwości produktu.

Karta charakterystyki została opracowana na podstawie kart charakterystyki komponentów dostarczonych przez producenta i internetowych baz danych oraz obowiązujących przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych.